

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 230 (6507) | 5 кастрычніка 1939 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

ПАСПЯХОВА ЗАВЯРШЫЦЬ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫ ГОД

Усё гэта вялікая радзіма ахопленыя мільёнамі патрыятычным уздымам. Рабочая Сялянская Чырвоная Армія — армія краіны сацыялізма, вышатаваная слядай партыі большэвікоў, яшчэ раз перад усім светам праславіла нашу пудоўную радзіму. На стэрах ворагам, на радзіцы прыцяпалі яна прадеманстравала пабедоноснае сілу ошэскай зброі. Чырвоная Армія в часе выканала сваю гістарычную, благарадную заданню па вызваленню прапоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ад эканамістаў і прыгнёту польскіх магнатаў.

Лікуюць прапоўныя Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, навеі вызвалення ад зваротца і эканамістаў, ад цемры і рабства. Нима межаў іх радзіцы, іх удзячнасці савецкаму народу і роднаму мудару Сталіну. Іх радзіцы палкам пазылія 170 мільёнамі савецкі народ. Новым магучым вытворчым уздымам алкавае народ на заклік таварыша Молатава часна і самаладана працаваць на сваім пасту.

Калгасная вёска разам з горадам перажывае зараз дні прапоўнага гераізма. Калгаснікі нашай рэспублікі, як і ўсёго Савецкага Саюза, гаряць жадааннем новымі поспехамі сустрэць ХІІ гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Сотні калгасоў рэспублікі паспяхова заканчваюць копку бульбы, забявае зорыва і іншыя сельскагаспадарчыя работы, рыхтуюць сытую зімоўку жыгёле, дружна выконваюць свае абавязальствы перад зяржавой, прадаюць зяржаве лішні хлеба.

Калгаснікі з вялікім завадальным палічваюць плер резульгаты сваёй гадзай работы на сацыялістычных палях. Резульгаты гэтыя выданыя. Іны патдынаць калгаснікаў на яшчэ больш арганізаваную стыханаўскую работу. Дружная праца на сацыялістычных палях шчога аш лававацца высокім ураджаем, поўнацэнным прадаіням.

Вось некалькі фактаў. Многія калгасны Заслаўскага раёна атрымалі сярэды ўраджаі па 10—13 цэнтнераў зернавых, па 150—200 цэнтнераў бульбы, па 5—6 цэнтнераў льнонасення з гектара. Калгас імені Розы Люксембург атрымаў па 12 цэнтнераў жыгта, па 15 цнт. аўса, па 13 цнт. ячменю з гектара. Прыгладзе таіж ураджаі атрымалі калгасны імені ХІІ гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі, «Комінтэрн», «Зара». На прапудных палках у гэтых калгаснах па прадаіням прыпадае па 3 кілограмы зернавых, па 10 кг. бульбы, па 2 рублі грашыма, шмат гародніны і кармоў для жывёл.

Шчасліва і зможна жыць калгаснікі. — У кілуграмі годе, — расказвае калгаснік сельскагаспадарчых спраў Шкоўскага раёна Наум Гольніцаў, — на выпрацаваныя з сяніі прапаі пры размеркаванні ўраджаю я атрымаў 18,7 цнт. збожжа, 50 цнт. бульбы, 18 цнт. гародніны, каля 20 цнт. кармоў для жывёл, 23 кг. мёду і 3.875 рублёў грашыма. А ў гэтым годе я атрымаў яшчэ больш. Толькі авансам я ўжо атрымаў па прадаіням 3 тысяч рублёў грашыма. Маю кватэру з чатырох пакояў. Ёсць у мяне карова і дрбная жывёла. Бабуў дарогую мёла, многа вопраткі і абутку; усё леді вучаны.

Калгас «Юны комунар» Чавускага раёна атрымавае ўражаі па 12 цнт. зёмлх, 13 цнт. аравых. Звано калгасніка Ракава сабрама ўражаі па 31 цнт. ячменю з гектара. Толькі авансам на прадаіням калгаснікі атрымалі па 15—20 цнт. хлеба. Пры канчэтковым разліку калгаснікі Нікалай Гарамы атрымае каля 50 цнт. збожжа і больш 2 тысяч рублёў грашыма.

Можна было-б назваць многа калгасоў, якія атрымалі значна больш высіжы ўраджаі, але і прывезеныя лічбы арка паказваюць, што калгасы рэспублікі за набуваюць новыя поспехі ў барацьбе за зможнасць, за сталінасці 8 мільярдну пудоў хлеба.

Велізарны поспехі, з якімі калгаснае сялянства набліжаецца да завяршэння сельскагаспадарчага года, не выпадковы. Іны з'яўляюцца резульгатам штодзённых стыханых клопатаў партыі і ўраа аб калгасах, резульгатам магучага росту стыханаўскага руху. Множаша рады калгасоў, авалхваючых перахласнай агра-тэхнікай. Усё з большай сілай сказваецца значенне перахласнай тэхнікі, якой узброена наша сельская гаспадарка. Дасягкова сказаць, што калгасы рэспублікі абслугоўваюць 234 машына-трактарныя станцыі з 9-тысячным паркам трактараў, 1.300 камбайнамі і дзесяткамі тысяч складаных сельскагаспадарчых машынаў — малатарнаў, імбонорабалак, касілак, жнярак, бульбакаламак і т. д.

Прывезеныя цыфры і факты яшчэ раз паказваюць велізарны магчымасці нашых калгасоў. Ад партыйных і савецкіх арганізацый патрабуецца ўпярная большыцкая работа, каб да канца скарыстаць гэтыя магчымасці, канкрэтна кіраваць калгасамі, каб забяспечыць новыя поспехі. Трэба ўзнаваціць актыўнасць мас калгаснікаў, каб паспяхова завяршыць усё сельскагаспадарчыя работы і стварыць моцны фундамент для яшчэ больш высокага ўраджаю і новых поспехаў жывёлагадоўлі ў будучым 1940 годе.

Факты, аднак, паказваюць, што ў нека-торых раёнах рэспублікі партыйны і савецкі арганізацыі зусім неастанкова кіруюць сельскагаспадарчымі работамі, на мыльняе мнркуючы, што ўсе будзе забяспечана ў парамку самацёка. Такія няпра-вілыя, многа раз асуджаная партый працяжка прывады да таго, што ў нека-торых раёнах, як, напрыклад, Жаб'юніцкім, Стрэшынскім, Барэвінскім, Басцюковіцкім, Клічэўскім, Клімавіцкім, Месіслаўскім, Чырвонаслаўскім і Мозырскім, неастанкова зацягваюць копку бульбы, Мядуна ідзе ва многіх раёнах паўмі ільну са спеліцаў, вапнявацца абымаюць. У Віцебскай абласці план забявае зорыва выканань толькі на 11 проц. Рэзка аста-тываць па забяваму зорыва многія раёны іных абласцей рэспублікі, як, на-прыклад, Ветэўскі, Свіслацкі, Пера-хоскі, Клічэўскі, Бругянінскі, Чавускі, Чарыкаўскі.

Такое адставанне з'яўляецца резуль-гатам таго, што партыйны і савецкі арганізацыі і зямельныя работнікі слаба дэманстравалі калгасам правільна спалучыць розныя віды сельскагаспадарчых работ. У нека-торых калгасах неастанкова ар-ганізавана праца, паранейшма дапу-скацца аб'явічкі, ігнаравацца індыві-дуальная адзельчына, што адноўна ад-біваецца на прадукцыйнасці працы. Не забяспечана правільнае спалучэнне работ трактарнага парка і конскага пага-лоўя. Нека-торыя машына-трактарныя станцыі, як Уваравіцкая, Міскава, Тэль-манаўская, прыступілі да забявае зорыва са значным спазненнем і па сёння не забяспечалі належных тэмпаў ра-боты.

Прамы абавязак усіх партыйных і савецкіх арганізацый, Наркамства рэспублікі і яго маспыховых арганіза-цый усё сілы на паспыховае завяршэнне ўсіх сельскагаспадарчых работ. Ніякіх апраў-даняў для астаготых намя і не можа быць! Усё залежыць ад нас саміх, ад правільнага скарыстання вытворчага ўздыму мас калгаснікаў.

Вышэй тэмпы сельскагаспадарчых работ! Таварышы калгаснікі і калгасніцы, спецыялісты і ўсе работнікі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі! Яшчэ вышэй уздымем сілу сацыялістычнага спабрніцтва і стыханаўскага руху! Узорна завяршыць сельскагаспадарчы год! Новымі вы-творчымі перамогамі сустрэнем ХІІ гада-віну Вялікай Кастрычніцкай сацыялі-стычнай рэвалюцыі!

Група тэхністаў механізу-наліцеляў, асабліва адначчупакоў у бэй пад г. Вільня. На адымку (злева направа): тт. Г. Д. Дзюдыч—вадыдэт ВКП(б), А. А. Мітрафану — кандыдат ВКП(б), П. М. Курьяны—член ВКП(б) і Г. Ф. Рощыны — член ВКП(б).

НАСУСТРАЧ ХІІ ГАДАВІНЕ КАСТРЫЧНІКА УКЛЮЧЫЛІСЯ ў ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СПАБОРНІЦТВА

ВІЦЕБСК. (Па тэлефону). Письмо калгасніка завода «Красный пролетарий» аб сустрэчы ХІІ гадавіны Кастрычніка новымі вытворчымі перамогамі гарача абмяркоўваецца на прадырмерках Віцебска. З вялікім ажыўленнем прайшоў сход работных, служачых і інтэлігентных на машынабудавальным заводзе «Комінтэрн». Адына за адным выступалі работны, гора-ка вітаючы ініцыятыву перадавога зава-да стыханых палых зямлі рады. Вы-ступілішы на мітыту стыханав-стру-галычцы тав. Хабер з горадска зямлі: — Наша радзіма палыкоўніць да вялі-кага сцяга з грандыёзнымі перамогамі на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва. Савецкая сцяга будзь сцяга ўпер-шыню разам з намі адзанаць нашы адзі-накроеўныя браты — украіны і белару-сы, вызваленыя гераічнай Чырвонай Ар-міяй з-пад гнёту польскіх памешчыкаў і капіталістаў.

Многія работні і работніца, інжынер і тэхнік, уключаючыся ў перадакстрыч-ніцкае спабрніцтва, з патраснай энэргіяй будзь прамаваць у славу радзімы. Я асабіста абавязваюся перайці на аднач-навае абслугоўванне двух станкоў.

На 3 станкі абавязуюся перайці ста-ханавец-фрезероўчык тав. Буланчык.

У алка на заклік краснапролетарцаў работных калгаснікаў абавязуюся ў ча-верты квартал вышпуніць звыш плага 45 савяіных молатоў. Да 1 лістапада выка-наць гадавы план. Павялічым праду-кцыйнасць працы ў сярэднім на 20 проц.

ЗВЕРНЕМ КРАІНЕ СВАЮ ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ

Ажыўлена прайшлі пяхавыя схемы на міскай абутковай фабрыцы імені Кага-ноўска. Работны, майстры, прымешчыкі ак-тыўна абмяркоўвалі заклік краснапроле-тарцаў. Вітаючы пачыні арганізаванага ка-лгасніка, стыханаўцы абавязаліся вывесці сваё прадырмерства з прапару і лівіта-ваць запазычанае краіне за жывінь і верасць.

У перадакстрычніцкім спабрніцтве фаб-рыка будзе змагацца за штодзёны вы-пуск 9.700 пар абутку (заданне 9560), за павышэнне прадукцыйнасці працы на 3 проц. супроць ўзрэння, дасягнутага ў 3 квартале, за далейшае палышэнне яка-сці абутку. З 15 кастрычніка пачынаецца выроб новых фасонаў дамскіх хромавых паўбаніак і туфель. Да 1 лістапада буд-зе выпушчана 30 тысяч пар.

Уключаючыся ў перадакстрычніцкае спабрніцтва, група хлочыкавага абутку першага пашывацкага пака (названыя тав. Палозьнік) з дня ў дзень павышае сваю выпрацоўку. З кастрычніка група выпусціла 2.088 пар баніак, выканавішы сваё заданне на 109,4 проц. Праця даўга-га аставання пачаў выконваць свой план і швейны цэх. Пашывацка прадуцкі-цкі працы многіх стыханаўцаў. Работны тав. Драчоў, які працуе на працесе стря-чкі саюзак, фрезероўчык тав. Русан сталі двухсотнікам. Значна павысіў сваю вы-працоўку ажыўшчыкі тт. Чарнашых,

Якуб КОЛАС ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ

Гудзе зямля, дрыжаць ясы,
Гамоніць гулка дад,
І поўніць неба галасы
Крылатай, звонкай сталі.
Грымніць, шуміць, як ураган,
Замкі раскутай, сіла,
Апрэла ноч варажы стам,
І дзверы зачыніла.
Зыніць прастор, і гонца доў —
Грукочыць тапкаў лавы.
У прах унаў навек арол
І дзюб свой спіль крывава,
Няма граніц, няма паню —
Сышло іх панаванне:
Збупеўшы лад былых вякоў

Дэманстрацыя любві і адданасці

БАРАНАВІЧЫ, 4 кастрычніка. (Па тэлефону). Нядаўна сямліне Сталявецкай вё-ласці, па прапанове старшыні вёласнага камітэта тав. Курціка, вынеслі паста-ноў: — Арганізаваць чырвоны абыс з пра-дуктамі для работных горада і чырвопаар-цейцаў.

Гэтую пастанову яны ажыццявілі на другі дзень. У Баранавічы прымюў чырво-ны абыс з 15 пудоў. Сямліне прывезлі мёду, зёб, сыр, бульбу, капусту, буракі, пшубю, морква, 5 дароў, 2 паяі і 3 сывіны.

Горад упершыню ўбачыў таіжэ брапане аднак бэйпоў Рабоча-Сялянскай Чыр-вонай Арміі работных і сялян.

З лозунгам «Няхай жыве таварыш Сталіні!» з чырвонымі сцягамі ахалі ся-

КУЛЬТУРНАЯ ДАПАМОГА ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ

Нарком асветы БССР тав. К. І. Ураза-ва ў гутарцы на нашым карэспандантам расказала аб мерапрыствях па арганіза-цыі культурнай дапамогі і ў справе на-роднай асветы ў вызваленай Заходняй Беларусі.

У горады і сёлы Заходняй Беларусі ўжо выехалі каля 100 работнікаў ор-гану народнай асветы, у тым ліку рад-вічных педагогаў для наладжвання спра-вы народнай асветы. Апрача таго, туды накіраваліся 40 палітасветработнікаў, якія дапамагаюць часовым упраўленням і арганізацыі клубоў, бібліятэк, школ на ліквідацыі непісьменнасці, хат-чытален-ня. Ствараліся курсы для падрыхтоўкі 300 работнікаў дашкольных устаноў. Выпус-ціліся наездчы ў Заходнюю Беларусь для арганізацыі дашкольнага выхавання дзя-цей для дапамогі ў стварэнні ўпершыню ў Заходняй Беларусі такіх устаноў, як дзіцячыя сацы. дзіцячыя пляцоўкі, якія будзь абслугоўваць дзіцей прадоўнага насаўніцтва.

Прапоўныя Заходняй Беларусі, мясцо-вае насаўніцтва прадыўляюць велізар-ныя працарабаны на савецкія кнігі, на падручнікі на роднай мове. Кожная на-ша кніга, газета бяралца літаратурна ра-схават. Мы ўжо атрыалі 70 бібліятэк, укамплектаваных палітычнай і мастац-кай літаратурай на беларускай, яўрэй-скай, рускай і польскай мовах. Апрача таго 7 бібліятэк накіравала Беларускае зяржавана бібліятэка імені Леніна. У лі-ку кніг — творы вялікіх прапароўцаў Леніна і Сталіна, рашэнні ХІІІ аседа

З магілы не паўстане,
Няк астомянай крайнай сілы
Атнім Брэялі пылае,
Струменіць блыск на родны гала,
Дзяніца маладая,
Імяццэ паклі, ідуць байцы
Чырвонай слаўнай раці,
Свабоду, мір, як іх танцы,
Прыносяць кожнай каце,
Шчаслівым люд глядзіць уседз
Байцам дзіснай складкі:
Таіж байцоў не бацьку светі!
І плешца ім у ладкі.

ПРАВЫВАННЕ МІНІСТРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАУ ТУРЦЫІ П. ШУКРУ САРАДЖОГЛУ У МАСКВЕ

Прыём Маршалам Савецкага Саюза, Наркомам Абароны СССР тав. К. Е. Варашылавым п. Шукру Сараджоглу

З кастрычніка г. г. Маршал Савецкага Саюза, Нарком Абароны СССР тав. К. Е. Варашылаў прыняў Міністра Замежных спраў Турцыі п. Шукру Сараджоглу ў суправаджанні Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Турцыі п. Алі Хайдар Агтай.

Пры прыёме прысутнічаў Паўпрэд СССР у Турцыі тав. А. В. Тераньшэў.

Прыём Наркомам Знешняга Гандлю СССР тав. А. І. Мікаянам п. Шукру Сараджоглу

З кастрычніка г. г. Наркоман Бамісар Знешняга Гандлю Саюза ССР тав. Д. І. Мікай прыняў Міністра Замежных спраў Турцыі п. Шукру Сараджоглу ў суправаджанні Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Турцыі п. Алі Хайдар Агтай.

Пры прыёме прысутнічаў Паўпрэд СССР у Турцыі тав. А. В. Тераньшэў.

4 кастрычніка г. г. Міністр Замежных спраў Турцыі п. Шукру Сараджоглу завадуў маўзалеі Леніна і Сталяў в'янок.

АБМЕН РАТЫФІКАЦЫЙНЫМІ ГРАМАТАМІ ПАМ'Ж СССР і ЭСТОНІЯЙ

ТАЛІН, 4 кастрычніка. (ТАСС). 4 кастрычніка ў Міністэрстве Замежных спраў Эстоніі Міністр Замежных спраў п. К. Сельтэр і Прадстаўнік Савецкага Са-юза г. Вяляроў абмяняліся граматамі аб ратыфікацыі паста аб уззаемадапамозе паміж СССР і Эстоніяй.

З моманта абмену ратыфікацыйнымі граматамі паст аб уззаемадапамозе паміж СССР і Эстоніяй, у адпаведнасці з артыкулам 6-ым паста, уступіў у сілу.

БАЯВЫЯ ЭПІЗОДЫ

ХЛАДНАКРОЎЕ І ВЫТРЫМКА

Жыхары мястэчка Буцлава папярэдні... Яны вазьміце гэта зброю і станьце... Пацёгнуўшы рукі сваім падначаленым...

У вонках двух байцоў, канчаткова збяг... Ну чаго-ж хістаецеся? Здавайце зброю... Папайшо некалькі доўгіх мінут... Цяпер заходзьце ў пакой, вы на... Афіцэры і салдаты пакарона папа...

ПОДВІГ КОМСАМОЛЬЦА ІВАНА БАРЫСАВА

Малодшаму лейтэнанту Івану Барысаву даручылі абараніць гэты вышыні ў вяр... Прышло поўначы. Барысав раптам перай... Сутраціў камандзіра Якавенка, які загадаў...

Зара понаш доі, сонца новага, шчаслі... І чытаў апаляванні Ванды Ва... Мокры, прамёрзлы Барысав аправерзі... Тым часам байцы ўнеслі ў пакой тра...

Думкі і пачуцці

У Петарэлім стаіць славуная арыя: «Когуніім змяне ўсе граніцы». Зара прыз арку ідуць чырвонаармейскія эпа... І чытаў апаляванні Ванды Ва... З небылай хваляваннем праяждзілі...

— Вазьмі, сыноч, вазьмі наш родны... На варагах прэміянага завода вісіць... Радэсна сустраці нас. Ка папярэць са... Пасля канперта да мяне падыйшоў ст...

На прэстор, на шэрокі разлог, Выхадзі мой народ, грамадою, Сціпі новых і ясных дарог Радзілае жыццё прад табом.

Траба бачыць, з якім энтузіязмам пра... Дыктар гімназі В. П. Кавалевіч рас... Завалася аб простых рэчах гаварыць...

ВІЛЬНА СЁННЯ

ВІЛЬНА. (Спец. кар. «Звязды»). Прайшло 15 дзён з таго часу, як жалезныя палкі Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі ўступілі ў гора Вільня... Пасля канперта да мяне падыйшоў ст...

Гэты канперт запамінаў на ўсё жыццё. — сказаў мне рабочы-дзешар тав. Мераўш. Што вельмі мнэ да гэтага часу? Пякную пахавальную працу. Тэатры былі...

Вы прабачыце нам, што мы так прыдзірлівы. — сказаў ўжасны на ка... Час гэты. Астаткі аэзіацкага польскага афіцэра прабуць...

З усямі палітычнымі прынятнасцямі жорстка распраўлялася з беларускай мовай, з вул... Тэатры перастануць быць даны два канперты. Паспех — неапаляваны. Божае выступ...

ТРОЕ СУПРОЦЬ ШАСЦІДЗЕСЯЦІ

Папа падраздзяленне сувязі разам з часовамі другога эпілопа размясцілася на... Ужо зямор сітуацыя на зямлі, калі я Устанавіў апошні пост.

Пры дапамозе ручнога кулямёта, гранат і вінтовак мы стымлілі палік... Чырвонаармейцаў было ўсяго 14. Але гэта былі палкія совецкія патрыёткі.

14 СУПРОЦЬ 84

Вайшныя воягі прапоўнага народа Заходняй Беларусі — сыны польскіх памешчыкаў і фабрыкантаў, афіцэраў, жагдараў, разграмленых ў адкрытым баі, мільяны скуру. Арганізуюць бандыцкія шайкі, агіта дзейнічаюць а-за вула. З адной з такіх бандыцкіх шайек сустраўся невялікі атрад чырвонаармейцаў, кіруючы палітроам Сіларавым. Бандытаў было 84, яны мелі два ручныя кулямёты, 75 вінтовак, ревалверы і вялікі запас патронаў.

Чырвонаармейцаў было ўсяго 14. Але гэта былі палкія совецкія патрыёткі. Тав. Сідараў майстарскім манеўрам ажурнаў бандытаў і пад пагрозай поўнага знішчэння прымусяў іх зладзі зброю. 14 чырвонаармейцаў разабролі 84 бандытаў, з якіх 7 былі афіцэрамі разграмленай польскай арміі.

АХОВА ЗДАРОЎЯ У СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Ідуць ільлізавы адставай раней Беларусь, рост матэрыяльнага ўзроўню рабочых мас, рост асабістай калгасніцкай, значна павялічэнне асігнаванняў на асцётку ахову здароўя, росквіт культуры і мастацтва ў БССР — усе гэта вынікі правільнай ленынска-сталінскай нармавалінай палітыкі, адлюстраванне штогодных клопатаў партыі і ўрада краіны сацыялізма аб патрэбах працоўных нашай рэспублікі.

І. А. НОВІКАЎ

Народны Намісар Аховы Здароўя БССР... Вельмі рэзка змяніліся інфекцыйныя захворванні ў ССР. За першыя 4 года 1930 па 1938 год захворванні брукічным тыпам і дыфтарый змяніліся амаль у два разы, шкарпатынай у тры разы.

Заходняя Беларусь. Нарада старшын сялянскіх камітэтаў у часовам упраўленні горада Гродна.

АХОВА ЗДАРОЎЯ У СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Ідуць ільлізавы адставай раней Беларусь, рост матэрыяльнага ўзроўню рабочых мас, рост асабістай калгасніцкай, значна павялічэнне асігнаванняў на асцётку ахову здароўя, росквіт культуры і мастацтва ў БССР — усе гэта вынікі правільнай ленынска-сталінскай нармавалінай палітыкі, адлюстраванне штогодных клопатаў партыі і ўрада краіны сацыялізма аб патрэбах працоўных нашай рэспублікі.

І. А. НОВІКАЎ

Народны Намісар Аховы Здароўя БССР... Вельмі рэзка змяніліся інфекцыйныя захворванні ў ССР. За першыя 4 года 1930 па 1938 год захворванні брукічным тыпам і дыфтарый змяніліся амаль у два разы, шкарпатынай у тры разы.

Большыцы ў асноўным аснашчаны навішай медыцынскай апаратурай, рентгенаўскімі, фізіятэрапеўтычнымі ўстаноўкамі, клінічнымі лабараторыямі і інш.

Да пачатку 1939 года ў гарадах і гарадскіх пасёлках налічвалася 463 амбулаторыі, поліклінікі, кансультацыі, з іх 105 самастойных кансультацый па аказанню дапамогі дзецям і жанчынам, 32 дзіцячыя амбулаторныя ўстановы. У сельскіх мясцовасцях працуюць 486 сельскіх урачобных устаноў, з іх 416 сельскіх урачобных устаноў. Апроч таго, ёсць на сале 942 ўстановы фельчарска-амбулаторнай дапамогі, у тым ліку 457 фельчарска-акушарскіх і 259 акушарскіх пунктаў. Амаль кожны сельсавес у Беларусі мае медыцынскую ўстанову — сельскі ўрачобны ўчастак, або фельчарска-акушарскі пункт.

Н. ГРОЗАЎ.

Вельмі рэзка змяніліся інфекцыйныя захворванні ў ССР. За першыя 4 года 1930 па 1938 год захворванні брукічным тыпам і дыфтарый змяніліся амаль у два разы, шкарпатынай у тры разы. У староў Беларусі была надзвычай шырока распаўсюджана трахэма. Па няпоўных даных па Мінскай губерні за 1913 год на 10.000 насельніцтва хварэлі трахэмай 172,9 чалавек, па Віцебскай — 208,2, па Магілёўскай — 278. За 1937 год па БССР тыхоў хварэлі 43 чалавек на 10 тысяч насельніцтва. У нашай краіне нанесен сакрупаўны ўдар сіфілісу і інш. венерычным захворванням. Выпалкі свежага захворвання сіфілісам у БССР — вельмі рэдкае з'явіліца. Гэтыя захворванні — прамыя вынікі сталінскай клопатаў аб чалавеку і яго жыцці. Гэта — паказальны рост матэрыяльнага дабрабыту рабочых, сялян і інтэлігенцыі, і культуры ўздому, небылага развіцця совецкай аховы здароўя.

Table with 4 columns: Year, Value 1, Value 2, Value 3. Rows for 1928, 1932, 1938, 1939.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ АГІТАЦЫЙНАЙ РАБОЦЕ — БОЛЬШЭВІЦКІ РАЗМАХ

Набліжаюцца выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных.

За час выбараў у Вярхоўныя Саветы ССР і БССР мінская швейная фабрыка «Вострычкіна» вырасіла многа агітатараў, большасць якіх увесь час не пакідала работніцтва на былым выбарчым участку.

З хатніх гаспадарняў былі дэталёва вывучаны матэрыялы XVIII з'езда ВКП(б), III Сесіі Вярхоўнага Савета ССР. Шмат увагі было ўдзелена міжнароднаму станавішчу і іншым палітычным пытанням.

Унутры калектыва ў час абедзенага перапынку штодзённа праводзіліся гутаркі па пытаннях бгуцай палітыкі. У жніўні і ў верасні ў рабочых, а таксама і для агітатараў фабрыкі было пастаўлена некалькі дэкадаў аб міжнародным станавішчы і аб выніках унечаровай IV Сесіі Вярхоўнага Савета ССР.

У сувязі з падрыхтоўкай да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных партарганізацыя пераглядзе састаў агітатараў. Да работ прыцягнуты новыя таварышы з беспартыйнага актыва. Сярод іх — начальнікі пахаў, брыгады, майстры, стэханаўцы.

Зараз на былым выбарчым участку працуюць 20 агітатараў. Многія з іх праводзілі палітычную агітацыю яшчэ ў час выбараў у Вярхоўныя Саветы ССР і БССР: гэтыя — тав. Каган, Гінбург, Вінергор, Сянкевіч і інш. Яны добра справіліся з задачай і нават раз'ясняюць хатнім гаспадарам выбарчы закон, расказваюць аб рашэннях IV Сесіі Вярхоўнага Савета ССР, міжнародным станавішчы, знаёмяць слухачоў з рашэннямі партыі і ўлада.

У верасні партбюро арганізавала для агітатараў 10-дзённую курсавую аб'яднаную ад вытворчасці. Курсы закончыла 29 чалавек. 11 чалавек скончылі курсы агітатараў пры Кагановічым горрайкаме КП(б)Б.

Істотны недахоп у рабоце агітатараў — дробная арганізацыя абмену вопытам. Праўда, у жніўні была склікана на разнаагінатараў, на якой многія таварышы падрабязна расказалі аб сваёй рабоце на участку. Праведзенай нарада агітатараў асталося вельмі задаволены. З таго часу такія нарады не склікаліся. Вось што расказвае аб гэтым агітатар тав. Каган:

— У нашым калектыве, — гаворыць ён, — ёсць многа агітатараў, якія ў час выбараў у Вярхоўныя Саветы ССР і БССР прайшлі вялікую палітычную школу. Набылі багаты вопыт агітацыйнай работы. Але свой вопыт яны не могуць перадаць больш малым агітатарам. Таму і не дзіўна, што некаторыя таварышы часта наўмысна праводзяць заняты.

Таксама тав. Каган скардзіцца, што партбюро не забяспечвае агітатараў патрэбнай літаратурай. У мінулым годзе кожны агітатар атрымаваў «Спугіны агітатора», «Вакноў агітатора» і інш., а зараз чамусьці гэту літаратуру не выдаслі.

Для агітатараў не арганізуюцца семінары, кансультацыі. Партбюро спасылаецца на тое, што большасць скончыла 10-дзённую курсавую, добра вывучылі Палажэнне аб выбарах у мясцовыя Саветы, дэкада таварыш Сталіна, Канстытуцыю ССР, а таму не адчуваюць патрэбы ў кансультацыях.

Як відав, партарганізацыя забыла пра тых таварышоў, якія наўмысна вылучаны агітатарамі і не прайшлі ніякіх курсоў.

На падрыхтоўку арганізаваны гурткі для вывучэння выбарчага закона, затверджанага агітатарамі, але работа яшчэ не разгарнулася. Пахавы партбюро і партыйныя групы не цікавяцца гэтай справай.

Я. САВІЦКАЯ.

Набліжаюцца дзень выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных, — калі многімлішня маса выбарчыкаў пойдзе да выбарчых урнаў, каб аддаць свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Значная работа па падрыхтоўцы да выбараў праведзена ў Пухавіцкім раёне. Понасю падарылі кандыдатаў ў выбарчы камітэт партыі прызначыў совейні актыў — членаў секцыі Саветаў, дэпутаткія групы і інш.

Вялікая ўвага аддаецца камітэцкай агітацыі. У Бялыніцкім, Пухавіцкім, Новадэкаўшчынскім, Залачанскім і Варшавіцкіх сельсаветах да масава-агітацыйнай работы прыцягнуты дзесяткі летніх, больш падрыхтаваных калгаснікаў і калгасніц. У выніку значна павяліжана палітычная актыўнасць працоўных. Калгаснікі з вялікім тэнтывам узяліся да вывучэння на сепціялістычных налях на жывёлагадоўчых фермах.

Калгаснікі калгаса «Сімя» Залачанскага сельсавета Аляксандр Парочніч нічым асаблівым не вылучаўся. Працаваў у калгасе шчыра, добраўмыслена і працаваў не мог заблагунаць, які гаворыць — лэстам сімента, а да справы пойдзе — станаўчыца ўдзельнічае ў рабоце.

Калі гутарка пайшла аб тым, каб тав. Парочніч дараваў агітацыйную работу, ён проста спалохаўся:

— Хіба-ж гэта справа майго розуму? Тут, браце ты мой, патрэбна вучонага галза.

І ніяк не мог уявіць сабе, што ён — калгаснік, стана агітатар.

З першых дзён, паўла, калгаснікі крыху з неадвольна налягалі на новага агітатара, настаярама аднесліся да кожнага яго слова.

Але калгасны агітатар Аляксандр Парочніч за справу ўзяўся па-сур'ёзнаму. Кожны дзень у яго хаце можна было заўважыць да поўначы святло. Агітатар прыстома вывучаў дэкада таварыш Сталіна, рашэнне XVIII партыйнага з'езда, вялікую Сталінскую Канстытуцыю. Ён вывучыў іх напаміну і ўправы трапілася 33-проц. гарадскога бюджэта.

У 1905 годзе буржуазія Бабруйска зацэпалялася. Заважыўшы работы клас. Началіся забастоўкі. У мястэчка пачаліся палпы. У Бабруйск былі прысланы казакі для экзекуцыі.

Годы ішлі. Стара халасцяк і стары харбарш іспраўніў Бураскоў лаўі «неблагапазешных». Іх сажалі ў турмы, сысцалі, а ён атрымаў узагароты і палпы за верную «службу» ад губернатара.

Драўляны гаразішкі Бабруйск часта гарэў. Пажар у 1892 годзе і асабліва ў 1903 годзе знішчыў больш паловы горада.

1914 год. Вайна. У Бабруйску — лынчы забойніцкіх казак. Франтавую абстаноўку шырока карыстаўсяць польскія. Расце большэвіцкае ядро ў горадзе.

Паступае Вялікі Кастрычнік. Совет рэўтаў у свае рукі, і бабруйскія рабочыя становіцца гаспадаром свайго горада. Але праз пару месяцаў сфармаваны ў Бабруйску польскі корпус Лубар-Мінскага захавтае ўладу. Палжыў спора выгнаць немцы. Пасля кароткага прываўня і советскай улады ў 1919 годзе зноў павяліліся беланалкі.

Ветэралякскія акупанты пачалі знішчаць жытныя дамы, наладжвалі пагромы, расстрэльвалі ні ў чым невінаватых мужчын, гвалтавалі жанчын.

Начутнае 1920 год. Беларусь вызвалена ад беланалжы. Пасталі гошы пільнай працы і напружаны барацьбы за советскае культурнае жыццё. Горад пачынае будавацца. Як і ў іншых гарадах, тут будуюцца заводы, фабрыкі, школы, дамы.

Бабруйск перш за ўсё — цэнтр драўлянапрацускай прамысловасці. На высокім шпіцы бярэзе Вяршы на пабудаван гігантскага значэння — дравапрацоўчы камбінат. Тут, да ракі стаіла раней некалькі паўсаматужных лесопільных заводаў. На гэтых заводах з ухвота сонца да нямыта гулу спіны, абліваўся потам рабочыя.

Зікія жалупы з укапанымі ў зямлю акеанамі панура раскінулі на беразе Вароніны. Тут жыла высюлая бедната, якая прыходзіла на заробкі ў горад. Тут жылі рабочыя лесопільных заводаў.

Брывы Бруг — так называўся гэты пасёлак. Тут было цёмнае, беспрасветнае. Вечарамі можна было ўбачыць многа п'яных.

На гэтым месцы выраасе камбінат — краса і годзісць прамысловасці БССР. Тут, пабудуваўшы фанерны завод імяні Кірава і завод № 4.

Рава ажыла. Спты, да карпусоў камбіната пачынаў шыць з лесам. Самата сы пачаўся бярвенні з ракі і рам леса паха. Аледз, з светлых карпусоў камбіната роснастаяная пражуныя напруваецца па ўсё куткі Советскага Саюза, на будаўніцтва фабрык, заводаў і сацыялістычных гарадоў.

Лес — адно з асноўных багаццяў БССР. Лес — гэта дрыш, мэла, папера, пюрах, дравесны спірт, фанера, запалкі. Бабруйскі камбінат да сваю працу пачаў у Ланьску, Украіне і на экскорт. Скарыстоўвацца не толькі дэ, але і лесныя алкіды. Дзікі... Раней іх выдвалі ў смеше. Іа завода ўтвараліся палыя горы гэтых алікаў. Іх раздалі каму хочат, спысвалі. Сеныя алікі — выдатна сыравіна для хімічнай апрацоўкі дрэва, для атрымання спірта.

Тутжа, недалёка, стаяць карпусы машынабудуўнага завода імяні Сталіна, вырастанага за год высокай улады на руінах спаленага беланалжы акупантаў саматужнага завода. На камію, палгі не рабочыя збіралі і будавалі гэта прапрыетары.

Да 1924 года яно нехта было называць заводам, а толькі дробнай саматужнай майстэрняй. Тут выраблялі толькі вулічныя ліхтары і рабілі дробны рамонт абсталявання сельскіх вінакурных заводаў.

Пачынаюцца ў 1935 года, завод імяні Сталіна асвоіў вытворчасць гідратурбін для калгасных электрастанцый.

З года ў год павялічваецца колькасць гідратурбін і іх магутнасць. Калі за апошнія 4 год было выпушчана 67 турбін магутнасцю ў 4700 конскіх сіл, то за адзін 1939 год завя выпушціць 37 гідратурбін магутнасцю ў 4.400 конскіх сіл.

Бабруйск мае вялікую швейную фабрыку імяні Азерскага. У 1929 годзе на месца, дзе калісьці быў кафэ-шантан Жэзэфа, прышлі будаўнікі.

У адзін з вясенніх дзён 1930 года ў прасторных, светлых залах новай фабрыкі ўпершыню загудзелі машыны, упершыню выразаўся рокаст сціны швейных і спецыяльных машын, бешумныя закрытыя машыны выраблялі дэталі будучай пражуныі.

Унізе Новамасейнай вуліцы калёныя сталі дэкаліта з думка цыркулярнай. За год выдвалі ўлады на месцы старой дэкаліты выраста маблевыя фабрыка імяні Хадурэна, дзе працуе 700 рабочых. Рэжымістая пражуныя, якую выпускаюць паці гэтай фабрыцы. Тут для советскага спажыўца вырабляюць прыгожыя шафы, бубеты, креслы, паркетныя фізікі і інш. пражуныя. На 6 мільёнаў рублёў у цэлах 1926—27 гг. выпушчана пражуныі ў 1938 годзе.

На месцы маленькага дрэжджавата заводу вырасілі карпусы канцэпсерскай фабрыкі «Чырвоны харчавік». Першы час работа ў мармеладным пюху праводзілася выключна ручным спосабам. Паступова прыбывала абсталяванне, выраста добра абсталяваная фабрыка з 5 асноўнымі цэхамі, не лічычы раду падсобных. Замест аднаго сорту мармелада, які вырабляўся фабрыкай у 1929 годзе, ішпер асвоена ўжо каля 80 сартоў рознастайнай кармелі, варення, мармелады і інш.

Бабруйск стаў прамысловым горадам. 13.000 чалавек працуюць на яго пражуныях. У год выпускаецца пражуныі на суму звыш 140 міль. рублёў.

Аб рэспе культуры горада гавораць наступныя факты і цыфры: у Бабруйску 16 поўных сярэніх школ, 9 няпоўных, 4 начатковых, 9 вясельных для дорослых, у якіх навуцнае асва 15 тысяч чалавек. У Бабруйску ёсць два кінотэатры, будаваны выдатны театр, заканчваецца будаўніцтва кінотэатра на 600 месц.

У бору — у Яловіцкім раёне прыгожы дзіцячы гарадок. Тут іонскія дзгеры для дзіцячых рабочых. Каля Вароніны, побач з дравапрацоўчым камбінатам, у вялікім асябкію размешчан дом адначын ку для працоўных БССР.

У Бабруйску ёсць педагагічны факультэт, дашкольнае педучылішча, тэхнікум па механічнай апрацоўцы дрэвіны, абласная школа механізацыі сельскай гаспадаркі, сельскае школа, школа мейстэраў, фабрычна-заводская школа пры дравапрацоўчым камбінатам. У горадзе 31 дзіцячы сад, 5 дзіцячых дамоў, 11 канстэтуцый, дом гульцоваў дзіцяці, дзіцячыя поліклініка, дзіцячыя аддзяленне пры со'вешай бальніцы.

У Бабруйску — больш 50 лядобна-прафалітацыйных устаноў, дзе працуюць 90 унатоў і больш 400 чалавек сярэдняга мейстэрсана.

Курортная водацэпніца Бабруйска пад'ёма не толькі ў Беларусь. Сотні працоўных з брашчых саюзных рэспублік штогод атрымаваліся тут лячобную дапамогу.

За год советскай улады ў горадзе будавана вялікая колькасць жылых будынкаў. На акраінах выраста прыгожыя рабочыя пасёлкі. Рабочыя на капіталістычным рамонт за апошніы тры голы засялілі 2 міль. рублёў. Так вырае і пераўтварыўся Бабруйск. Ён росе з усёй краінай, краінай перамогага сацыялізма.

Новы Бабруйск з яго 80-тысячным насельніцтвам стаў прыгожым прамысловым і культурным горадам. Б. ЛЕРМАН.

Падрыхтоўка да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных. Комсамалец А. А. Паўлючыч — лепшы агітатар сярод хатніх гаспадарняў на першым Чыгуначнаму аэрауку гора Мінска. Тав. Паўлючыч прадуце агітатарам ужо два годы.

Хатняя гаспадыня Аляксандра Шмафёрава Максімава (горад Мінск, Рэвалюцыйна вул. д. № 19), актыўна масавая работа сярод хатніх гаспадарняў на падрыхтоўцы да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных. Аляксандрава а хатніх гаспадарняў гуртоў ПШКА.

ЯК МЫ РЫХТУЕМСЯ ДА ВЫБАРАУ

Набліжаюцца дзень выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных, — калі многімлішня маса выбарчыкаў пойдзе да выбарчых урнаў, каб аддаць свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Значная работа па падрыхтоўцы да выбараў праведзена ў Пухавіцкім раёне. Понасю падарылі кандыдатаў ў выбарчы камітэт партыі прызначыў совейні актыў — членаў секцыі Саветаў, дэпутаткія групы і інш.

Вялікая ўвага аддаецца камітэцкай агітацыі. У Бялыніцкім, Пухавіцкім, Новадэкаўшчынскім, Залачанскім і Варшавіцкіх сельсаветах да масава-агітацыйнай работы прыцягнуты дзесяткі летніх, больш падрыхтаваных калгаснікаў і калгасніц. У выніку значна павяліжана палітычная актыўнасць працоўных. Калгаснікі з вялікім тэнтывам узяліся да вывучэння на сепціялістычных налях на жывёлагадоўчых фермах.

Калгаснікі калгаса «Сімя» Залачанскага сельсавета Аляксандр Парочніч нічым асаблівым не вылучаўся. Працаваў у калгасе шчыра, добраўмыслена і працаваў не мог заблагунаць, які гаворыць — лэстам сімента, а да справы пойдзе — станаўчыца ўдзельнічае ў рабоце.

Калі гутарка пайшла аб тым, каб тав. Парочніч дараваў агітацыйную работу, ён проста спалохаўся:

— Хіба-ж гэта справа майго розуму? Тут, браце ты мой, патрэбна вучонага галза.

І ніяк не мог уявіць сабе, што ён — калгаснік, стана агітатар.

З першых дзён, паўла, калгаснікі крыху з неадвольна налягалі на новага агітатара, настаярама аднесліся да кожнага яго слова.

Але калгасны агітатар Аляксандр Парочніч за справу ўзяўся па-сур'ёзнаму. Кожны дзень у яго хаце можна было заўважыць да поўначы святло. Агітатар прыстома вывучаў дэкада таварыш Сталіна, рашэнне XVIII партыйнага з'езда, вялікую Сталінскую Канстытуцыю. Ён вывучыў іх напаміну і ўправы трапілася 33-проц. гарадскога бюджэта.

У 1905 годзе буржуазія Бабруйска зацэпалялася. Заважыўшы работы клас. Началіся забастоўкі. У мястэчка пачаліся палпы. У Бабруйск былі прысланы казакі для экзекуцыі.

Годы ішлі. Стара халасцяк і стары харбарш іспраўніў Бураскоў лаўі «неблагапазешных». Іх сажалі ў турмы, сысцалі, а ён атрымаў узагароты і палпы за верную «службу» ад губернатара.

Драўляны гаразішкі Бабруйск часта гарэў. Пажар у 1892 годзе і асабліва ў 1903 годзе знішчыў больш паловы горада.

1914 год. Вайна. У Бабруйску — лынчы забойніцкіх казак. Франтавую абстаноўку шырока карыстаўсяць польскія. Расце большэвіцкае ядро ў горадзе.

Паступае Вялікі Кастрычнік. Совет рэўтаў у свае рукі, і бабруйскія рабочыя становіцца гаспадаром свайго горада. Але праз пару месяцаў сфармаваны ў Бабруйску польскі корпус Лубар-Мінскага захавтае ўладу. Палжыў спора выгнаць немцы. Пасля кароткага прываўня і советскай улады ў 1919 годзе зноў павяліліся беланалкі.

Ветэралякскія акупанты пачалі знішчаць жытныя дамы, наладжвалі пагромы, расстрэльвалі ні ў чым невінаватых мужчын, гвалтавалі жанчын.

Начутнае 1920 год. Беларусь вызвалена ад беланалжы. Пасталі гошы пільнай працы і напружаны барацьбы за советскае культурнае жыццё. Горад пачынае будавацца. Як і ў іншых гарадах, тут будуюцца заводы, фабрыкі, школы, дамы.

Бабруйск перш за ўсё — цэнтр драўлянапрацускай прамысловасці. На высокім шпіцы бярэзе Вяршы на пабудаван гігантскага значэння — дравапрацоўчы камбінат. Тут, да ракі стаіла раней некалькі паўсаматужных лесопільных заводаў. На гэтых заводах з ухвота сонца да нямыта гулу спіны, абліваўся потам рабочыя.

Зікія жалупы з укапанымі ў зямлю акеанамі панура раскінулі на беразе Вароніны. Тут жыла высюлая бедната, якая прыходзіла на заробкі ў горад. Тут жылі рабочыя лесопільных заводаў.

Брывы Бруг — так называўся гэты пасёлак. Тут было цёмнае, беспрасветнае. Вечарамі можна было ўбачыць многа п'яных.

ДА ЛЕРМАНТАУСКІХ ДЗЁН ТУТ ЖЫЎ, ТВАРЫЎ І ПАМЁР ВЯЛІКІ ПАЭТ

Захаваўшыся ў Пяцігорску локік Лермантава, дзе вялікі паэт жыў і тварыў у час сваіх прыездаў у Пяцігорск, ператворан у Лермантаўскі музей. Музей гэты наводзіцца масай прыладжалоўчых у Пяцігорск з усіх канцоў ССР курортнікаў — рабочымі, калгаснікамі, інтэлігенцыяй. Многа ў ім бывае таўсама і мясцовых жыхароў.

Здзіўляючыя тэлы перамены, якія атрымаліся ў локіку Лермантава і на яго тэрыторыі.

Двор доміка, дзе жыў і тварыў вялікі паэт, ператворан зараз у ратучы сваімі яркай фарбай, пахучасцю вясак і скардэтай зеленай цыаткі, у цэнтры знога знаходзіцца Лермантаўскі локік. У цыатніку гэтым захаваліся, з часу Лермантава, два старых вялікіх дрэвы — арач і акацыя, пад якімі сядзеў і тварыў вялікі паэт, хаварыўся ад летняй спекажы пах пугалам іспод гэтах дрэў. Вакол дрэў растуць званыя кавы. Тутжа наляжваюцца лепшыя і дэкады аб Лермантаве для мноства наведваючых Лермантаўскі локік экскурсійных груп і курортнікаў, якія з'язджаюцца ў Пяцігорск з усіх канцоў Советскага Саюза.

За апошні час пяцігорскі Лермантаўскі музей убагачыўся цэлым радом новых, каштоўных экзпанацый. Сярод іх — першы выданне «Гораў нашых вясені», выданага асобнай кніжкай у 1840 годзе.

На воклацках гэтага выдання значыцца: ГЕРОН НАШЭГО ВЕСМЕНИ Сочинение М. ЛЕРМОНТОВА Часть первая.

В типографии Илья ГИЗУНОВА в К^е Санкт-Петербург 1840.

На другім месцы ў тым жа пакоі музея можна бачыць кніжку, выдана ў Пяцігорску ў Лермантаўскі часе журнала «Вибиратель для чтения», у якім упершыню былі надрукаваны «Вороніны» і іншыя вершы М. Ю. Лермантава.

Зварачае кімсе увагу ў Лермантаўскім локіку таўсама выстаўка перакладаў твораў М. Ю. Лермантава на новыя народы ССР і на замежныя мовы. Сярод гэтых прыгожа выданых перакладаў знаходзіцца «Гораў нашых вясені» — перакладзе на грузінскую, асербскую, грэчаскую, балгарскую, фісскую мовы. «Песня про купца Казашинкова» — перакладзе на украінскую і чувашскую мовы. «Тамань» — перакладзе на б'ншэіскую мову. «Милый» і раў вершы Лермантава — перакладзе на ўкраінскую мову. «Белая» — перакладзе на узбекскую мову і раў іншыя пераклады твораў М. Ю. Лермантава.

Вялікі музей 27 чэрвеня, адкі паэт з Украіны запісаў у «Кнігу» нават свой доўгі, прысвечаны М. Ю. Лермантаву верш «Горный орел», які пачынаецца словамі: «Он для великих дел был рожден».

З кожным днём, па меры набліжэння да лермантаўскай юбілейнай даты — 14 вострычкіна 1939 г., лік наведвальнікаў Лермантаўскага локіка ў Пяцігорску ўсё павялічваецца. Наведвальнікі — азіночкі і шчырыя экскурсійныя рабочыя, сляды інтэлігенцыі з усіх бакоў Советскага Саюза агітаюць штодзённа Пяцігорскі музей Лермантава.

Спраўдзіўся, як сказаў А. С. Пункін у вершы «Памятник» аб сабе, найвялікшым рускім паэце. — Так і на другога вялікага поэта М. Ю. Лермантава не за'растае і ніколі «не взоюсе народная грапа».

Гэта ясна, хця-б з ніколі не спыняюцца і ўсё павялічваецца наведвальнасць «локіка Лермантава» ў Пяцігорску.

А. СОЛАХ

У КІНОСТУДЫ «СОВЕТСКАЯ БЕЛАРУСЬ»

Кіностудыя «Советская Беларусь» рыхтуе зараз рад новых фільмаў. У працэсе здымкі — тры каўны: «Будні», «Прыяцелі» і «Мая любіць».

«Будні» (сэнарыі Голікава і Глазычова, рэжысёр Шрайбэр) — фільм, прысвечаны жыццю і дзейнасці лётчыкаў Грамадзянскага паветранага флота. Глядач убачыць работу нашых лётчыкаў у мірнай абстаноўцы. Пыкавы сюжэтны замысел раскрывае дзве праблемы. Першая і галоўная — аб якасці советскага лётчыка.

Лётчык Славін, спакойны і скромны, унорнай «буднічнай» працай авалодвае ўсім комплексам ведаў лётнай справы — тэхнічнай, аэрапаўнацільнай, палітычнай. Гэта дае яму магчымасць на сваім вышэйшым раўнявым самалёце паставіць міжнародны высотны рэкорд.

Другі лётчык Зубаў — процілегласць Славіну. Ён авалодаў высокім майстэрствам палітэа, а аэстацыя веды лічыць для сабе непазборнымі. Ён паветраны трыкач.

Пачаўшы гораўнаму Зубава захапляцца метаратар аэрапорта Елены — жонка Славіна. Яна любіць свайго мужа. Але пры нагляданні за палётамі мужа і Зубава ё я наражанага страўнага падзварынасць: муж — вялікі трус, а яна халела-б бачыць яго лётчыкам-героем. На гэтай аснове ўзнікне сямейны канфлікт. Але жыццё пераканала Елену, што сапраўдным героем з'яўляецца толькі Сла-

він. Яму належыць будучае. Так вырашана другая праблема сюжэтнага канфлікта.

«Прыяцелі» — маладзёжны фільм (сэнарыі Нікалаў Таўбе, рэжысёр Гаўронскі). Гэта фільма — барацьба з самаздзейнічым неадчуваннем, якія яшчэ не зразумелі, што ўсёка

